

ΜΕΤΟΧΗ

1. Οι μετοχές διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες: **επιθετικές ή αναφορικές, κατηγορηματικές και επιρρηματικές.**

Επιθετική μετοχή: εκφέρεται συνήθως με άρθρο, αναλύεται σε αναφορική πρόταση, καταλαμβάνει θέσεις ουσιαστικών και επιθέτων.

- Οί ἐκπλέοντες ἐκ τοῦ λιμένος ἔμποροι.(= Οι ἔμποροι οι οποίοι εκπλέουν)
- Οί μή ὀρθῶς νομίζοντες. (αυτοί που δεν έχουν σωστή γνώμη)
- Οί σφόδρα κινδυνεύσαντες. (αυτοί που κινδύνευσαν πολύ)
- Ὁ λέγων = ο ρήτορας, ὁ φεύγων = ο εξόριστος, κατηγορούμενος, ὁ διώκων = ο μηνυτής

Κατηγορηματική μετοχή: μεταφράζεται με: να, ότι, που, εξαρτάται από ρήματα:

- **Συνδεδειγμένα:** ἑπτὰ ἡμέρας διετέλεσαν διώκοντες τον ἐχθρόν. Οὗτος ἐπιβουλεύων ἡμῖν φαίνεται. Τισσαφέρνης ἐν Σάρδεσιν ἔτυχεν ὤν. (= κατά τύχη, τυχαία βρισκόταν)
- **Ἐναρξης- λήξης:** Ἄρξομαι λέγων. Παύσασθε ἀμαρτάνοντες. Οὐκ ἔληγε θύων.
- **Αἰσθήσης, γνώσης, μάθησης, μνήμης:** Μέμνημαι ἀκούσας ταῦτα. Γινώσκουσι ἀσθενεῖς ὄντες. Ἔμαθον Κύρον τεθνηκότα. Ἦκουσε τόν παῖδα ἐλθόντα.
- **Δείξης, αγγελίας, ελέγχου:** Ἔδειξε τοῦτον ἀγαθόν ὄντα. Ἦγγεθη Φίλιππος ἀσθενῶν.
- **Ψυχικού πάθους:** ἔχαιρεν ἀκούων ταῦτα. Οὐκ αἰσχύνομαι λέγων.

Επιρρηματική μετοχή: λειτουργεί ως επίρρημα και δηλώνει ό,τι και οι επιρρηματικοί προσδιορισμοί. Μπορεί να είναι:

- **Τροπική:** Ἦλθε τόν υἱόν ἔχουσα. (= έχοντας ή με το γιο της) Ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς γῆς οὐδέν ἀδικήσαντες. (= χωρίς να βλάψουν τίποτα)
- **Χρονική:** Δειπνήσαντες πορεύεσθε. Ταῦτα εἰπών ἐκαθέζετο.
- **Αιτιολογική :** Κινδυνεύσαντες ἀπεχώρησαν. Κερκυραῖοι ὡς νενικηκότες τρόπαιον ἔστησαν (= γιατί, όπως πίστευαν, είχαν νικήσει)
- **Τελική:** (σε χρόνο μέλλοντα, με ρήματα κίνησης, συχνά με το ὡς) Ἐπλεον πολεμήσοντες. (= για να πολεμήσουν). Παρεσκευάζοντο ὡς στρατεύσοντες. (= για να εκστρατεύσουν)
- **Υποθετική :** Δίκαια δράσας συμμάχους ἔξεις θεούς. (εάν ενεργήσεις δίκαια, θα έχεις,....)
- **Εναντιωματική:** Οὐδέν λέξω ἔχων εἰπεῖν. (= τίποτα δεν θα πω, αν και μπορώ). Πολλοί ὄντες εὐγενεῖς εἰσὶ κακοί. (= πολλοί αν και είναι από καλή γενιά, είναι κακοί)

2. Το υποκείμενο της μετοχής

Με βάση το υποκείμενό της μια επιρρηματική μετοχή μπορεί να είναι **συννημμένη** ή **απόλυτη**.

α. Συννημμένη χαρακτηρίζεται μια μετοχή, όταν το υποκείμενο της έχει και άλλη συντακτική θέση μέσα στην πρόταση· π.χ. Ἐλθών εἰς Δελφοὺς ἔθυσε τῷ θεῷ (= έκανε θυσία στο θεό).

β. Απόλυτη χαρακτηρίζεται μια μετοχή, όταν το υποκείμενο της δεν έχει άλλη συντακτική θέση μέσα στην πρόταση· π.χ. Δρυός πεσοῦσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται (= όταν πέσει η βελανιδιά, κάθε άνθρωπος κόβει ξύλα).

ΣΗΜ.:

Η απόλυτη μετοχή βρίσκεται σε πτώση **γενική** (αν ανήκει σε προσωπικό ρήμα) και σε πτώση **αιτιατική** (αν ανήκει σε απρόσωπο ρήμα).

Παραδείγματα:

- Ὁ φεύγων πόνους φεύγει τιμάς. (επιθετική)
- Ἡ ψυχὴ ἄρχεται ἀπολείπουσα τό σῶμα. (κατηγορηματική)
- Καί οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ. (χρονική)
- Τό δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον ἐνίκων τούς ἐχθρούς. (αιτιολογική)
- Ἐπλεον ἐπί τήν Ἐπίδαμνον Κερκυραίοις πολεμήσοντες. (τελική)
- Ἐπιφαινομένου τοῦ κινδύνου οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἔφυγον. (γενική απόλυτη εναντιωματική).
- Ἔρχεται τάληθές εἰς φῶς οὐ ζητούμενον. (παραχωρητική).
- Ἦκε παρά βασιλέως φέρων χρήματα πολλά (τροπική).
- Κῦρος ἀνέβη ἐπὶ τό ὄρος οὐδενός κωλύοντος (γενική απόλυτη, τροπική).
- Ταῦτα ἦν δημοκρατουμένης ἔτι τῆς πόλεως (γενική απόλυτη, χρονική).